

Overzicht signaalwoorden + verbanden

→ Zorg dat je deze lijst goed uit je hoofd leert.

Tip: Schrijf de signaalwoorden op kaartjes en noteer op de achterkant het verband. Overhoor jezelf door een kaartje neer te leggen en het verband of het signaalwoord te noemen. Controleer door het kaartje om te draaien. Wissel af tussen signaalwoorden en verbanden.

Verband	Signaalwoord
Tijd (chronologisch verband) – volgorde	Toen, eerst, vervolgens, tenslotte, terwijl, voordat, nadat, daarna, daarvoor, vroeger, later, nu, tegenwoordig, dan, als (zodra), al, bijna, wanneer, voorafgaand, intussen, ...
Opsomming	Ook, en, bovendien, verder, eveneens, ten eerste, ten tweede (enz.), daarnaast, maar ook, alsook, tevens, vervolgens, ten slotte, daarbij, tot slot, zowel ... als, ...
Tegenstelling	Maar, echter, toch, daarentegen, anderzijds, hoewel, niettemin, integendeel, in plaats van, in tegenstelling tot, daar staat tegenover, desondanks, ...
Vergelijking	Net als, zoals, evenals, in vergelijking met, hetzelfde als, vergeleken met, als, ...
Oorzaak – gevolg	Door, daardoor, waardoor, doordat, zodat, te danken aan, te wijten aan, als gevolg van, vanwege, ten gevolge van, ...
Doel – middel	Om... te, opdat, door middel van, met behulp van, daarmee, daartoe, met als doel, door te, daarvoor, teneinde, ...

Voorwaarde	Mits, als, wanneer, tenzij, stel dat, in het geval dat, aangenomen dat, indien, ...
Reden – verklaring	Want, omdat, daarom, namelijk, immers, aangezien, dus, daardoor, (dat) blijkt uit, hierom, vanwege,...
Voorbeeld – toelichting	Bijvoorbeeld, zo, ter illustratie, zoals, een voorbeeld (hier)van, dat komt voor bij, onder andere, neem nou, ter verduidelijking,...
Samenvatting – conclusie	Samengevat, kortom, al met al, concluderend, samenvattend, hieruit volgt, uiteindelijk, hieruit kunnen we afleiden, alles bij elkaar, met andere woorden, daarom, slotsom, alles afwegend, vandaar dat,...